

รายงานกรณีศึกษา

เรื่อง ผลกระทบด้านป่าชุมชนบ้านจือแร ต่อการอนุรักษ์
และคุณภาพชีวิตราษฎรในพื้นที่โครงการ

โดย

นายยามินย์ เหมาะะทอง

โครงการศึกษาด้านป่าชุมชน ประจำปีงบประมาณ 2545
สำนักงานป่าไม้จังหวัดนราธิวาส กรมป่าไม้

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผลกระทบด้านป่าชุมชนบ้านจื่อแร ต่อการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ และคุณภาพชีวิตราษฎรในพื้นที่โครงการป่าชุมชนบ้านจื่อแร หมู่ที่ 1 ตำบลริโก อำเภอสุนทรบุรี จังหวัดนราธิวาส

การศึกษาครั้งนี้ ได้ดำเนินการประมวลและวิเคราะห์นโยบายด้านการอนุรักษ์ป่าชุมชน โดยทำการศึกษาปัจจัยด้านเศรษฐกิจ สังคมและได้ทำการวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อหาปัจจัยที่มีผลต่อการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านจื่อแร หมู่ที่ 1 ตำบลริโก อำเภอ สุนทรบุรี จังหวัดนราธิวาส โดยใช้แบบสอบถามหัวหน้าครอบครัวในพื้นที่ชุมชนบ้านจื่อแร จำนวน 94 ครอบครัว

ผลการศึกษาพบว่า นโยบายของรัฐดำเนินการโดยกรมป่าไม้ สนับสนุนด้านการอนุรักษ์ป่าชุมชน เพื่อให้พื้นที่ป่าไม้ครบตามเป้าหมาย และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างยั่งยืน หัวหน้าครอบครัวมีอยู่ในพื้นที่ส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกรรม มีอายุช่วงระหว่าง 20 – 81 ปี จบการศึกษาระดับภาคบังคับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หรือต่ำกว่า มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 3 – 4 คน มีขนาดพื้นที่ถือครองน้อยกว่า 10 ไร่ และส่วนใหญ่มีรายได้อยู่ระหว่าง 15,000 – 60,000 บาท/ปี

ผลการศึกษาทางสถิติ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างการอนุรักษ์ป่าชุมชนบ้านจื่อแร กับปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมโดยใช้ วิธีไคสแควร์พบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงนิมานในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ ทศนคติในการอนุรักษ์ป่าไม้กับทัศนคติโดยรวมของโครงการ ทศนคติของประชาชนที่มีต่อโครงการป่าชุมชนกับทัศนคติโดยรวมของโครงการ

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงนิมานในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ อาชีพหลักกับระดับการศึกษา อาชีพหลักกับอาชีพรอง จำนวนแปลงที่ถือครองกับขนาดพื้นที่ที่ถือครอง จำนวนแปลงที่ถือครองกับรายได้ ขนาดพื้นที่ที่ถือครองกับรายได้ ขนาดพื้นที่ที่ถือครองกับรายจ่ายด้านการเกษตร อาชีพรองกับรายจ่ายด้านการเกษตร รายได้กับรายจ่ายด้านการเกษตรและทัศนคติในการอนุรักษ์ป่าไม้กับทัศนคติของประชาชนที่มีต่อโครงการป่าชุมชน

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงนิมานในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 คือ จำนวนแปลงที่ถือครองกับรายจ่ายด้านการเกษตร และอาชีพรองกับทัศนคติต่อโครงการ ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์เชิงนิมานในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คือ อาชีพหลักกับรายได้ และรายได้กับระดับการศึกษา